

Autor(ka): Bc. Karolína Skalická
Obor: AJs-n-Přsn-SZsn
Datum odevzdání posudku: 9. 5. 2023
Oponent diplomové práce: Ing. Štěpánka Chmelová, Ph.D.

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Název práce

Úroveň znalostí živé přírody u žáků na druhém stupni základní školy

Práce obsahuje stran 95 textu, 10 stran příloh a cituje 57 literárních pramenů.

Hodnocení obsahové stránky práce:

Autorka se v práci zaměřila na ověření znalostí přírodnin u žáků 6. tříd základních škol. Navázala tak na svoji bakalářskou práci, jejíž výsledky zde i využívá a porovnává s tímto výzkumem. V práci mi chybí formulace výzkumných otázek či hypotéz.

Hned v úvodu práce jsou nepřesné formulace - na str.1 autorka uvádí, že na prvním stupni ZŠ mají žáci předměty prvouka a přírodopis (správně přírodověda, pokud tak školy název používají). To se nese trochu chaoticky i v literární části, protože prvouka a přírodověda je v RVP ZV obsažena pro 1. stupeň ZŠ ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, oblast Člověk a příroda je určena pak pro 2. stupeň ZŠ. To by již autorka měla mít prostudované! Rovněž literární zdroje jsou zbytečně uvedené vždy pod koncem stránky a pak opět v seznamu literatury. Obsahově sice literární část uvádí čtenáře do problému, ale soustřeďuje se trochu roztržtěně a zbytečně od vzdělávacích dokumentů, přes environmentální postoje žáků až po vyučovací formy či didaktické testy. Některé literární zdroje jsou opravdu historické, např. Řehák (1967), Altmann (1966) - na str. 8, 15. Literární část by měla být psána z nejnovějších literárních zdrojů.

V metodice práce autorka popisuje vlastní výzkum. Ten byl rozdělen nejprve do zjišťování poznávání přírodnin žáky se zaměřením na rodová a druhová jména, pak byla provedena vycházka naučnou stezkou a zúčastněným 25 žákům po vycházce byl dán znovu poznávací test. Dále ještě autorka zjišťovala u 18 učitelů jejich názor na využitelnost tohoto výzkumu. Chválím za velký výzkumný soubor čítající 227 žáků. Není jasné, zda pilotáž se 145 žáky vedená jako srovnávací soubor z roku 2020 byla se stejnými žáky či na stejných školách. To by v metodice mělo být uvedeno. Stejně tak v metodice chybí způsob, jakým byli dotazováni pedagogičtí pracovníci? Dotazníkem či rozhovorem? To není v práci jasné a výsledky jsou tak zavádějící. Nejsou uvedeny ani použité statistické programy či metody vyhodnocení výsledků

Výsledky autorka zobrazila do tabulek a okomentovala slovně. Bohužel některé formulace komentářů nejsou vhodné - např. str. 51, 54 „zhruba 60 lidí zapsalo....“, „...54 lidem...“ spíše použít slovo žáci, respondenti. Na str. 53 o obrázku 18 je lebka jezevce lesního, ne krčka obecného (špatný popis obrázku). Na obr. 67, který autorka uvádí jako hlavní výzkumný bod, chybí popisky os, graf tak není moc přehledný a zasloužil by si opravit i osu y s %. Výsledky týkající se efektivnosti v uvedení rodových a druhových jmen přírodnin před a po naučné stezce jsou řádně zobrazeny a komentovány.

Diskuze je adekvátní, autorka porovnává výsledky zejména s obdobnými kvalifikačními pracemi. V závěru práce autorka uvádí, že vytýčené cíle práce splnila. Přílohy pak obsahují vlastní fotodokumentaci hlavně z naučné stezky.

I přes moje výše uvedené výtky a připomínky je však práce velmi cenná a prospěšná. Zabývá se aktuální tematikou a možnostmi, jak zlepšit přírodovědné praktické znalosti žáků.

Hodnocení formální stránky práce:

Po formální a grafické stránce je práce na dobré úrovni. Práce je přehledně členěna do obvyklých kapitol a obsahuje všechny potřebné náležitosti obvyklé u těchto odborných prací. Řadu formálních pochybení a špatných formulací jsem uvedla v odstavci výše. Stylistické a jazykové zpracování práce je jinak na dobré úrovni. Literární zdroje jsou řádně uvedeny a citovány.

Závěr:

Předložená diplomová práce splňuje náležitosti kladené na kvalifikační práce na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích, a proto ji doporučuji k obhajobě.

Otázky k obhajobě:

1. Proč byla mezi 8 rostlinami v tzv. poznávačce uvedena pšenice setá jako jediná kulturní rostlina? Nebylo by vhodnější dát opět nějakou planou rostlinu?
2. Jakým statistickým testem by bylo možné porovnat výsledky v letech 2020 a 2022?
3. Testovala jste v 6. třídách na konci školního roku, kde se již od žáků očekává znalost jak rodových i druhových jmen rostlin, hub a živočichů. Uvedené přírodniny by již žáci měli znát z 1. st. ZŠ. Od jakého ročníku ZŠ tedy dětem toto vštěpovat?
4. Jak pedagogicky zabránit žákům, aby v testování nepsali schválně legrační názvy - např. motýl Emanuel (str. 57) aj.?

Návrh na klasifikaci diplomové práce: velmi dobře

Chmelová v. r.

Podpis oponenta diplomové práce

V Českých Budějovicích dne 9. 5. 2023

Stupeň klasifikace	výborně	velmi dobře	dobře	nevyhověl
---------------------------	---------	-------------	-------	-----------